

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Opmerkelijk: stage bij Geert Wilders: "uiteenlopende en vaak afkeurende reacties vielen mij ten deel. Voor mij was het simpelweg een interessante stage"

Horck, B. van

Citation

Horck, B. van. (2007). Opmerkelijk: stage bij Geert Wilders: "uiteenlopende en vaak afkeurende reacties vielen mij ten deel. Voor mij was het simpelweg een interessante stage". *Bestuurskundige Berichten*, 22(1), 34-36. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211577>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211577>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Opmerkelijk: stage bij Geert Wilders

“Uiteenlopende en vaak afkeurende reacties vielen mij ten deel. Voor mij was het simpelweg een interessante stage”

In een tijd waarin velen zich gedwongen voelen zich te onderwerpen aan zelfcensuur is er één man die nog wel de *guts* heeft om problemen te benoemen bij naam en niet te bedekken met de mantel der liefde: Geert Wilders. De strijd van deze hoogblonde *partisan* voor vrijheid, heeft zijn eigen vrijheden ernstig doen inperken. 24 uur per dag staat hij onder curatele van persoonlijke bewaking. Maar sinds 22 november is hij met 9 zetels als aanvoerder van zijn eigen Partij voor de Vrijheid (PVV) een *big hitter* in de Tweede Kamer.

Bestuurskunde-student Bart van Horck kreeg de kans om Geert Wilders van dichtbij mee te maken, toen hij van 21 augustus t/m 29 november 2006 stage mocht lopen bij de Groep Wilders in de Tweede Kamer. Een verslag van zijn avonturen als bestuurskundige in een hectische verkiezingstijd.

Door Bart van Horck

Begin juli was Geert Wilders continu in het nieuws. Je kon geen blad open slaan of een internetpagina bekijken of er werd wel iets over hem geschreven. Altijd was er wel iemand aan het woord die een mening had over de politicus uit Venlo. Al vaker had ik gezien dat hij naarstig op zoek was naar stagiaires voor zijn nieuwe partij. Puur uit interesse besloot ik om op 14 juli 2006 eens zijn website te bekijken. Tot mijn grote ontsteltenis bleek deze te zijn gekraakt en werd de bezoeker doorgestuurd naar een website met de curieuze naam ‘*Warriors for Islam*’. Ik houd niet van politieke taboes en vind dat iedereen zijn/haar mening moet kunnen verkondigen. Door Wilders site te hacken vond ik dat hem een recht werd ontnomen. Die constatering vond ik stuitend en dat heeft me ertoe bewogen om de onafhankelijkheidsverklaring van Wilders te lezen en het boek “Kies voor vrijheid” te bestellen.

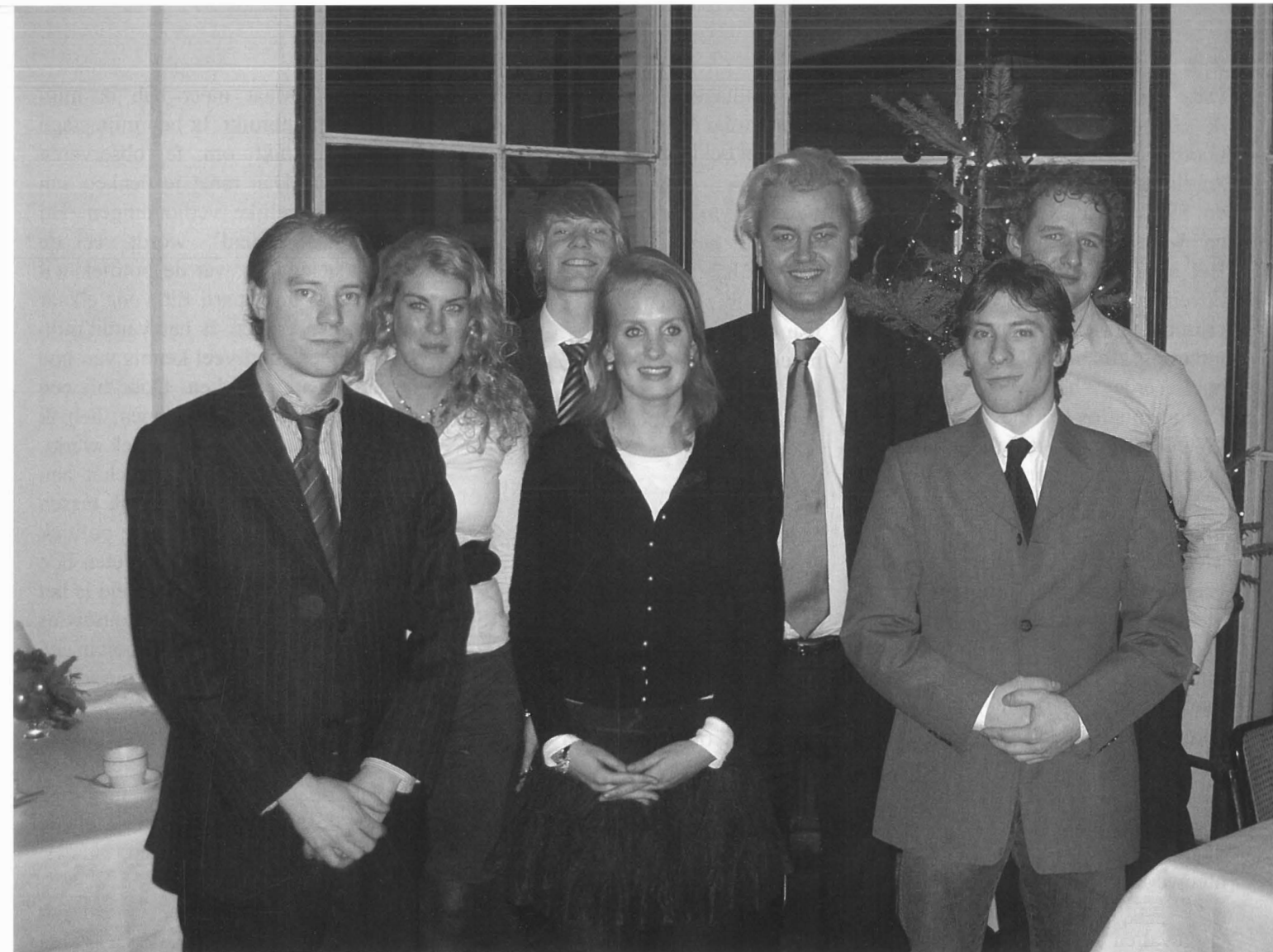
Taboe

Het politieke taboe rondom de persoon en ideeën van Wilders trok al eerder mijn interesse. Ik vond het boeiend om te weten waarom zo weinig mensen inhoudelijk de discussie aangingen en hem veelal doodzwegen. Al voordat zijn site gehackt was, raakte ik al geïnteresseerd in het conservatisme dat Geert Wilders vertegenwoordigde. Op de site van de Burke-stichting, een conservatieve denktank, was ik regelmatig te vinden. Nadat ik het boek “Kies voor vrijheid” van Wilders had gelezen, zag ik dat de stageplek nog steeds open was. Ik besloot de gok te wagen en stuurde mijn gegevens door. Twee weken later werd er contact met mij opgenomen, dat leidde tot een afspraak voor een sollicitatiegesprek. Op een donderdagmiddag stond ik op Plein 2, Den Haag. Ik werd opgehaald door een andere stagiair en verwachtte een gesprek met een ambtelijk secretaris. Aangekomen in de fractiekamer, gelegen helemaal in de achterste punt van het Kamergebouw, kwam ik door

een deur waar Geert Wilders *himself* mij persoonlijk welkom heette. “Zullen we het maar in Venlo’s doen?”, vroeg hij, gezien het feit dat wij beiden uit het Limburgse Venlo afkomstig zijn. Het gesprek verliep goed en zelfs erg prettig en na een dag kon ik aan de slag. Mijn verwachtingen van wat de stage mij moest leren waren simpel. Hoe een nieuwe organisatie moest zoeken naar mogelijkheden om haar doelen te verwezenlijken en daarvoor slechts beperkte middelen tot haar beschikking had. Het leek mij bestuurskundig daarom ook een zeer interessante stage. Mijn directe omgeving moest aan het idee wennen dat ik stage liep bij de Groep Wilders. Uiteenlopende en vaak afkeurende reacties vielen mij ten deel. Sommigen begrepen het niet, anderen juist wel. Voor mij was het simpelweg een interessante stage.

De enige echte koffiedrinker

Binnen de ‘club’ bleek ik de enige bestuurskundige te zijn. Aan boord waren wat rechtenstudenten en maar

Geert Wilders samen met zijn ‘team’ van stagiaires. Rechts vooraan: Bart van Horck.

liefst drie studenten Internationale Betrekkingen uit Groningen. Verder bestond de “BV Wilders”, zoals ik het zelf informeel noemde, uit een secretaresse, een communicatiemedewerkster en een ambtelijk secretaris. Een klein, maar al snel ook een hecht team. Er heerste een leuke mentaliteit. We beschouwden ons vanaf het begin als ‘*enfants terribles*’ van het Haagse Kamergebouw. Dat men weinig omging met de ‘*enfants terribles*’ bleek wel tijdens de borrels, die speciaal voor stagiaires van de Kamer werden georganiseerd. Als lid van de BV Wilders was je simpelweg een paria die met de neus omhoog werd aangekeken en waarmee geen zaken konden worden gedaan. En met mij viel lastig zaken te doen, zo zagen ze dat soms ook binnen de Groep Wilders zelf. Het werk dat bestond uit veelal dingen regelen voor de campagne, werd vaak afgesloten met een borrel in de kroeg “Plein XIX”. Daar braken de politieke discussies

los en werd het nieuws van de dag besproken. Het was daar dat de ware aard van de bestuurskundige tot uiting kwam. De club van stagiaires was een rechtse club met een gezamenlijke aversie jegens alles wat maar links was of klonk. Tot zover ging ik met iedereen mee. De punten waarop ik fundamenteel van mening verschilde waren de ambtenaren en het nut van de overheid. Als bestuurskundige probeerde ik hen keer op keer het grote verschil tussen de overheid en de private sector bij te brengen en verdedigde ik vaak haar nut. Dit vaak tot grote ergernis van de rest van de stagiaires die in mij een waar ambtenaar zagen die enkel zijn (toekomstige) eigen hachje probeerde te redden. Ze noemden mij ook de enige echte koffiedrinker van de club. Sinds ik aan het werk was, bleken de koppen koffie niet aan te slepen. De discussies leverden mij na een korte tijd de twijfelachtige of misschien eervolle bijnaam “Het linkse geweten van de

Groep Wilders” op. Vrienden vonden dat maar eng. Ze vonden mij al veel te rechts en als ik nu juist het linkse geweten was, wilde men niet weten hoe rechts die gehele club wel niet was.

De motie Wilders: procedurestapelen

Mijn stage bestond, met name in het begin, vooral uit regelwerk. Er komt nogal wat kijken bij het oprichten van een politieke partij en het voeren van campagne. Maar naast het campagnewerk was er ook nog een klein aandeel politiek inhoudelijk werk. Kamervragen en debatten moesten worden voorbereid. In de eerste periode van mijn stage kwam ik in aanraking met de nummer negen van de kandidatenlijst, thans Kamerlid, Sietse Fritsma. Deze voormalige IND-medewerker hield zich voornamelijk bezig met het integratie- en immigratiebeleid en de problematiek die daarmee gepaard ging. Daarin was ik ook geïnteresseerd.

■ ■ ■ ■ Stage-verslag

Dat kwam voornamelijk doordat ik steeds maar dezelfde cijfers hoorde die niet in het voordeel van Antilliaanse, Marokkaanse, Turkse en Surinaamse Nederlanders spraken en waarvan ik meer wilde weten. Het ging daarbij voornamelijk om bovenmatige vertegenwoordiging bij criminaliteit en het hoge percentage uitkeringsafhankelijken. Op dat moment publiceerde het Wetenschappelijk Documentatie- en Onderzoekscentrum (WODC) een rapport (de Integratiekaart) waarin zij haar zorgen uitlette over de ontwikkelingen van de integratie en immigratie.

Met Sietse heb ik tijdens mijn stage veel samengewerkt. Immigratiepolitiek bleek een taai en gecompliceerd onderwerp te zijn, maar wel heel interessant. Samen met Sietse hield ik me onder andere bezig met het fenomeen "procedurestapelen" en de gevolgen daarvan voor de immigratiepolitiek. Kort gezegd komt procedurestapelen neer op het volgende. Een immigrant dient na een afgewezen aanvraag, een nieuwe aanvraag in met een andere rede en doet dat keer op keer. Zo zijn er gevallen bekend van immigranten die om tien verschillende redenen een aanvraag doen en die alle tien worden afgewezen. Wilders boekte uiteindelijk een kleine politieke zege toen een door hem ingediende motie om dit af te schaffen werd aangenomen. Voortaan mogen immigranten nog één aanvraag doen en als deze afgewezen is (met natuurlijk de mogelijkheid van beroep), kan er geen tweede aanvraag meer worden ingediend. Aan deze motie heb ik een zeer bescheiden bijdrage mogen leveren.

Bustour

De ware reden dat ik aangenomen was kwam door de verkiezingen. Er moest een campagne worden opgezet. Twee collega's van mij moesten een bustour opzetten en daarbij hadden ze vaak hulp nodig. Het lijkt een simpel karwei, gewoon met een bus door Nederland rijden en wat folders uitdelen, maar tel daar de vergunningen die moesten worden aangevraagd en de aanwezigheid van vrijwilligers en kandidaten bij op. Dan krijg je een groot karwei dat geklaard moet worden.

Het resultaat was echter naar behoren. Overall waar de bus stopte werd Wilders met veel bekijks en volk onthaald.

Pakje sigaretten

Met de beveiliging rondom Geert Wilders heb ik zelf niet veel van doen gehad. Enkel dat bij ieder uitstapje van Wilders je extra bij hen langs moest om de locatie door te geven. Dat lijkt soms veel werk, maar het zijn standaardprocedures die je snel onder de knie hebt. Met de bewakers "Als lid van de BV Wilders was je simpelweg een paria die met de neus omhoog werd aangekeken en waarmee geen zaken kon worden gedaan."

kon ik het overigens goed vinden Om bij Wilders te werken moest je wel een AIVD-check ondergaan. Ik ben daarbij goed bevonden. Ik heb vaak met Wilders over zijn situatie gesproken. Je kunt je geen voorstelling maken hoe het is om te leven met beveiliging. Ze zijn werkelijk overall, wat wil zeggen dat zelfs wanneer je een pakje sigaretten wilt kopen, dit vooruit verkend moet worden en dus gepland moet gaan verlopen. Dat lijkt heel makkelijk, maar zoiets gaat je op een gegeven moment extreem de nek uithangen. Alles wat Wilders doet, moet gepland verlopen. Voor een verrassing is geen plaats. Ik heb het nooit als bedreigend ervaren, meer als "part of the job". Je weet dat je dit meemaakt als je er aan begint. Ik heb me ook nooit persoonlijk bedreigd gevoeld. In het verleden ben ik vaker geconfronteerd met dreigende situaties, onder andere enkele overvallen in een winkel waar ik werkte. Bij Wilders keek ik niet op van de beveiliging. Ze waren er gewoon. Er bleef maar één gedachte in mijn hoofd toen ik ze voor het eerst zag: "Deze mannen kun je natuurlijk maar beter te vriend houden."

Observeren en leren

Vooraf tijdens de discussies heb ik mijn bestuurskundige kennis gebruikt. Er werd veel afgegeven op ambtenaren, waar ik me aan stoerde. Het waren in mijn ogen veelal ongefundeerde

uitspraken. Maar meer heb ik mijn kennis niet gebruikt. Ik heb mijn stage vooral gebruikt om te observeren en te leren. Dan moet je denken aan politiek-ambtelijke verhoudingen. Bij vakken als 'Beleid' wordt veel de nadruk gelegd op wat de politiek wil en hoe de ambtenarij dit voor elkaar zou moeten krijgen. Ik heb vanuit mijn studieachtergrond veel kennis van hoe de ambtenaren werken. Door bij een politieke partij stage te lopen, heb ik nu ook geleerd hoe de politiek werkt. Dat geeft een gigantische schat aan kennis. Ik voelde me werkelijk tussen twee werelden in staan. In de politiek meent men het allemaal te weten hoe het werkt, maar in werkelijkheid is het natuurlijk een samenspel. Lousewies van der Laan (D'66) klaagde ooit in een interview dat ze als politica misschien wel de theoretische hoogste macht in handen heeft, maar dat in werkelijkheid haar man (die ambtenaar is) veel meer macht kan uitoefenen. Die uitspraak typeert de gedachte die ik had bij de stage en ben ik nooit vergeten.

Negen Zetels

Na al het campagnewerk, was het best spannend toen de verkiezingen naderden en 22 november dichterbij kwam. Op de verkiezingsavond was een klein zaaltje gereserveerd voor genodigden.

De uitslag, negen zetels, overtrof ieders verwachtingen. De uitslag werd door iedereen als een grote overwinning gevierd, behalve door ondergetekende. Het is weliswaar een gigantisch mandaat van het volk, maar de vraag is of je wel de benodigde kennis hebt om dat mandaat te kunnen dragen. De geschiedenis leert ons dat er géén enkele partij is geweest die met meer dan vijf zetels heeft gedeputeerd in de Kamer, een (redelijk) stabiele factor is geworden binnen de Haagse politiek. DS'70 en LPF zijn voorbeelden van partijen die net zo snel zijn verdwenen als ze zijn opgekomen. Het is daarom interessant om Wilders te volgen in de nabije toekomst. De opgave die hij en zijn acht collega's hebben gekregen is een zeer lastige. De lat ligt hoog, zeer hoog.

Wist u dat

- ▶ Wij op zondag en maandag heerlijke Thaise gerechten serveren.
- ▶ Wij een nieuwe à la carte kaart tegen zeer aantrekkelijke prijzen hebben. Dagschotel hebben we voor slechts € 7,75
- ▶ Wij een sfeervolle bovenzaal hebben die uitermate geschikt is voor het houden van borrels en diners.
- ▶ Wij iedere 6 weken een nieuwe menukaart hebben.
- ▶ Wanneer u drie gangen van de kaart neemt u slechts € 18,95 betaald. Ongeacht uw keuze.

DAGELIJKS GEOPEND
VANAF 10.00 UUR

tot ziens,
tot EINSTEIN

NIEUWE RIJN 19 LEIDEN • TEL: 071 - 5125370 • E-MAIL: mail@einstein.nu